

Warszawa, 3. Lipca 2026

**Szanowny Panie Dziekanie,
Szanowni Państwo Profesorowie,
Dostojni Goście,
Drodzy Absolwenci, Studenci i Przyjaciele
Wydziału i SGGW w Warszawie**

**Od Melioracji Rolnych do Wydziału Budownictwa i Inżynierii
Środowiska - osiemdziesiąt lat służby nauce, środowisku i Polsce**

z wielką wdzięcznością i wzruszeniem przyjąłem zaproszenie do udziału w obchodach Jubileuszu 80-lecia kształcenia na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie.

Jest to wydarzenie wyjątkowe, skłaniające do refleksji nad drogą, którą przebył Wydział, nad jego dorobkiem naukowym i dydaktycznym oraz nad rolą, jaką odegrał i nadal odgrywa w rozwoju polskiej nauki, gospodarki wodnej, budownictwa i ochrony środowiska.

Osiemdziesiąt lat działalności to nie tylko historia jednostki akademickiej. To także część historii Polski, kraju odbudowującego się po wojnie, rozwijającego nowoczesne rolnictwo, tworzącego infrastrukturę techniczną, a dziś poszukującego odpowiedzi na wyzwania związane ze zmianami klimatycznymi, bezpieczeństwem wodnym, transformacją energetyczną i zrównoważonym rozwojem.

Początki tej historii sięgają roku 1946. Polska podnosiła się wówczas ze zniszczeń wojennych. Zdewastowane urządzenia wodne, zaniedbane grunty rolne i potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego wymagały odważnych decyzji i dalekowzrocznego myślenia. W tych właśnie okolicznościach przy Wydziale Rolnym SGGW powstała Sekcja Melioracyjna, która stała się zalążkiem przyszłego Wydziału.

Była to decyzja niezwykle mądra. Już wtedy rozumiano, że bez właściwego gospodarowania wodą nie ma trwałego rozwoju państwa. Od zarania dziejów los cywilizacji był związany z umiejętnością gospodarowania zasobami wodnymi. Tam, gdzie człowiek potrafił wodę zatrzymać, ochronić i racjonalnie wykorzystać, rozwijało się rolnictwo, powstawały miasta i wzrastał dobrobyt społeczeństw.

W roku 1948 utworzono Oddział Melioracji Rolnych, a w roku 1950 pierwszy w Polsce Wydział Melioracji Rolnych. Było to wydarzenie o znaczeniu historycznym dla rozwoju polskiej nauki i praktyki inżynierskiej. Kształcono specjalistów przygotowanych do

Szkoła Główna Gospodarstwa
Wiejskiego w Warszawie

Centrum Medycyny
Translacyjnej

ul. Nowoursynowska 100
02-797 Warszawa
+48 22 593 61 85
cmt@sggw.edu.pl
www.sggw.pl

rozwiązywania problemów gospodarki wodnej, odwodnień i nawodnień, ochrony przeciwpowodziowej oraz zagospodarowania przestrzeni rolniczej.

Lata 1946–1960 były okresem odbudowy kraju. W tym czasie wiedza melioracyjna miała znaczenie strategiczne. Absolwenci Wydziału uczestniczyli w przywracaniu produktywności gruntów, odbudowie urządzeń wodnych i tworzeniu podstaw nowoczesnego rolnictwa. Melioracje były nie tylko dziedziną techniczną – stanowiły element budowy nowoczesnego państwa.

Kolejne dekady, lata sześćdziesiąte, siedemdziesiąte i osiemdziesiąte – przyniosły dynamiczny rozwój gospodarki wodnej oraz infrastruktury technicznej kraju. W roku 1954 Wydział przyjął nazwę Wydziału Melioracji Wodnych. Rozwijały się badania z zakresu hydrologii, hydrauliki, budownictwa wodnego i gospodarki wodnej. Absolwenci uczestniczyli w realizacji inwestycji, które przez dziesięciolecia służyły polskiemu rolnictwu, ochronie przeciwpowodziowej i rozwojowi gospodarczemu kraju.

Po roku 1990 rozpoczął się kolejny etap rozwoju. Coraz większego znaczenia nabierały zagadnienia ochrony środowiska, jakości życia, integracji europejskiej i zrównoważonego rozwoju. Wydział odpowiadał na te wyzwania poprzez rozszerzanie działalności naukowej i dydaktycznej. Następowo naturalne poszerzanie obszarów wiedzy przy zachowaniu szacunku dla własnych korzeni.

Odzwierciedleniem tego procesu były kolejne nazwy: Wydział Melioracji i Inżynierii Środowiska, następnie Wydział Inżynierii i Kształtowania Środowiska, aż po obecny Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska.

Patrząc z perspektywy ośmiu dekad, można dostrzec niezwykłą ciągłość tej drogi. Zmieniały się nazwy, programy studiów, technologie i wyzwania cywilizacyjne. Nie zmieniała się jednak podstawowa misja Wydziału - odpowiedzialność za racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska oraz kształtowanie przestrzeni służącej człowiekowi.

Dzisiejszy Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska jest miejscem, gdzie harmonijnie spotykają się tradycja i nowoczesność. Obok klasycznych zagadnień związanych z gospodarką wodną rozwija się nowoczesne budownictwo odpowiadające na wyzwania współczesnej urbanizacji, efektywności energetycznej oraz bezpieczeństwa konstrukcji.

Równolegle rozwija się inżynieria środowiska obejmująca gospodarkę wodno-ściekową, ochronę zasobów wodnych, gospodarkę odpadami, odnawialne źródła energii, technologie środowiskowe oraz działania związane z adaptacją do zmian klimatu. Są to obszary wiedzy mające fundamentalne znaczenie dla przyszłości społeczeństw.

Coraz większą rolę odgrywa również architektura krajobrazu oraz kształtowanie przestrzeni. Współczesny człowiek oczekuje bowiem nie tylko sprawnej infrastruktury technicznej, ale także harmonijnego otoczenia, wysokiej jakości przestrzeni publicznej i poszanowania dziedzictwa przyrodniczego oraz kulturowego. Tworzenie przestrzeni przyjaznej człowiekowi staje się jednym z najważniejszych wyzwań XXI wieku.

Historia Wydziału pokazuje, że prawdziwy rozwój opiera się na umiejętnym łączeniu doświadczenia poprzednich pokoleń z wyzwaniami przyszłości. Współczesne pojęcia, takie jak retencja krajobrazowa, gospodarowanie wodami opadowymi, renaturyzacja cieków, błękitno-

zielona infrastruktura czy adaptacja do zmian klimatu, wyrastają z tej samej tradycji naukowej, która legła u podstaw utworzenia Sekcji Melioracyjnej w roku 1946.

Można powiedzieć, że historia zatoczyła pewne koło. Woda, która była jednym z najważniejszych wyzwań dla twórców Wydziału osiemdziesiąt lat temu, pozostaje jednym z najważniejszych wyzwań również dzisiaj. Zmieniły się technologie i narzędzia badawcze, lecz odpowiedzialność za mądre gospodarowanie wodą pozostała niezmienna.

W tym kontekście szczególnie aktualnie brzmi starożytna paremia: „*Historia magistra vitae est*” - historia jest nauczycielką życia.

Osiemdziesięcioletnie dzieje Wydziału potwierdzają prawdziwość tych słów. Historia nie jest bowiem jedynie kroniką minionych wydarzeń. Jest źródłem doświadczeń, które pomagają budować przyszłość. Podobnie ponadczasowa pozostaje sentencja: „*Non scholae sed vitae discimus*” - nie dla szkoły, lecz dla życia się uczymy.

Przez osiem dekad Wydział realizował właśnie tę misję, kształcił ludzi przygotowanych nie tylko do zdobywania wiedzy, ale przede wszystkim do odpowiedzialnej służby społeczeństwu.

W dniu Jubileuszu kierujemy również myśli ku Tym, którzy przez minione osiemdziesiąt lat współtworzyli historię Wydziału, a którzy odeszli już do wieczności. Wspominamy wybitnych profesorów, nauczycieli akademickich, pracowników i absolwentów. Pozostają oni częścią naszej wspólnoty poprzez swoje dzieła, publikacje, wychowanków i pamięć kolejnych pokoleń. Jak przypomina łacińska sentencja: *Non omnis moriar* - nie wszystek umrę. Ich dorobek nadal żyje w nauce, którą tworzyli, i w ludziach, których kształcili.

Święty Jan Paweł II podczas spotkania z przedstawicielami świata nauki przypominał, że: „Naród istnieje z kultury i dla kultury”. Można powiedzieć, że wspólnota akademicka istnieje dzięki pamięci o swoich mistrzach, dzięki szacunkowi dla tradycji oraz dzięki odpowiedzialności za przekazywanie wiedzy następnym pokoleniom. To właśnie ciągłość pokoleń buduje trwałość instytucji i autorytet uczelni.

W tym miejscu przypominają się również słowa Marszałka Józefa Piłsudskiego: „Naród, który nie szanuje swojej przeszłości i nie pamięta o swoich przodkach, nie zasługuje na szacunek teraźniejszości i nie ma prawa do przyszłości.”

Słowa te pozostają aktualne również dzisiaj. Pamięć o profesorach, pracownikach, studentach i absolwentach, którzy przez osiemdziesiąt lat współtworzyli historię Wydziału, jest nie tylko wyrazem wdzięczności wobec przeszłości. Jest także zobowiązaniem wobec przyszłych pokoleń.

Pragnę złożyć wyrazy najwyższego uznania wszystkim, którzy przez osiem dekad budowali pozycję Wydziału. Dziękuję za ich wkład w rozwój polskiej nauki, gospodarki wodnej, budownictwa, ochrony środowiska i kształcenia kolejnych pokoleń inżynierów.

Życzę całej społeczności akademickiej Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska dalszego rozwoju, sukcesów naukowych i dydaktycznych oraz nieustającej satysfakcji z pełnienia tak ważnej misji na rzecz Polski i przyszłych pokoleń.

Niech pamięć o bogatej tradycji pozostaje źródłem siły i inspiracji, a odpowiedzialność za przyszłość motywacją do dalszego działania.

„*Per scientiam ad futurum*” - przez wiedzę ku przyszłości.

A z okazji dostojnego Jubileuszu pozwolę sobie zakończyć tradycyjnym życzeniem: **Ad multos annos!**

Z wyrazami najwyższego szacunku

prof. dr hab. Zdzisław Gajewski